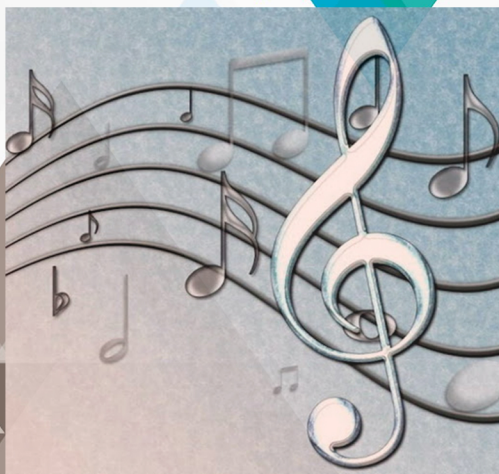


Шумська Л. Ю.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПІДГОТОВКИ ТА ПУБЛІЧНОЇ
ДЕМОНСТРАЦІЇ
ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ З ФАХУ**



НІЖИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ,
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА МИСТЕЦТВ

Л. Ю. Шумська

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПІДГОТОВКИ ТА ПУБЛІЧНОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ
ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ З ФАХУ**

*для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В5 Музичне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
форма навчання: денна*

УДК 378.046-021.64:78(075.8)
Ш96

Рекомендовано Вченою радою
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
(НДУ ім. М. Гоголя)
Протокол № 1 від 29.08.2025 р.

Рецензенти:

Олексієнко О. В. – народний артист України, кандидат мистецтвознавства, професор, декан вокального та диригентського факультету Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського;

Лукашенко Н. О. – заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського;

Костенко Л. В. – заслужений діяч мистецтв України, кандидат педагогічних наук, професор кафедри вокально-хорової майстерності Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Шумська Л. Ю.

Ш96 Методичні рекомендації до підготовки та публічної демонстрації творчого проекту з фаху для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В5 Музичне мистецтво галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки форма навчання: денна. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2025. – 30 с.

Методичні рекомендації укладено відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю В5 Музичне мистецтво галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки для здобувачів освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво. Вокально-хорове мистецтво» та «Музичне мистецтво. Інструментально-виконавське мистецтво» денної форми навчання. Визначено мету і завдання магістерського творчого проекту, вимоги до його художнього змісту, концептуальності концертної програми, часового обсягу сценічного втілення, особливості написання теоретичної роботи; висвітлені основні етапи роботи над магістерським творчим проектом і процедура його захисту. У додатках представлені зразки оформлення супровідних документів.

Методичні рекомендації призначені для магістрантів, що навчаються за спеціальністю В5 Музичне мистецтво галузі знань

УДК 378.046-021.64:78(075.8)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
II. ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ	7
III. ОСНОВНІ ЕТАПИ Й ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ	9
IV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА.....	11
V. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, НАПИСАННЯ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ РОБОТИ	14
VI. ОФОРМЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ РОБОТИ ДО МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ.....	19
VII. ПУБЛІЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ	21
VIII. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	24
ДОДАТКИ.....	27

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації до підготовки та захисту магістерського творчого проєкту зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» для здобувачів вищої освіти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя розроблене з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», державного стандарту вищої освіти України для другого (магістерського рівня) вищої освіти (галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 025 «Музичне мистецтво»), затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 368, «Положення про організацію освітнього процесу в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя» затвердженого наказом ректора університету 27 червня 2024 року №201, «Положення про випускний магістерський творчий проєкт (спеціальність 025 «Музичне мистецтво») здобувача вищої освіти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», затвердженого наказом ректора університету 27 червня 2024 року №201, «Положення про випускну кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», затвердженого наказом ректора університету 28 квітня 2022 року № 60.

Магістерський творчий проєкт передбачає публічну демонстрацію концертної програми, що здійснюється в формі сценічного виступу та має продемонструвати здатність розв'язувати складні творчі задачі, пов'язані з виконанням музичних творів (відповідно до фаху); систематизацію, закріплення, розширення практичних і теоретичних знань зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» та застосування їх при вирішенні конкретних художньо-концептуальних, творчо-інтерпретаційних, концертно-виконавських, дослідницьких, організаційних та інших завдань; застосування умінь самостійної творчої діяльності: володіння методикою задуму та реалізації концертної програми відповідно до теми проєкту.

Методичні рекомендації створено для здобувачів освітніх програм з підготовки магістрантів за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя: «Музичне мистецтво. Вокально-хорове мистецтво» й «Музичне мистецтво. Інструментально-виконавське мистецтво», та корелюють із завданнями реалізації освітньої компоненти «Підготовка та демонстрація творчого

проєкту», в межах якої забезпечується формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей, відповідно до зазначених програмових результатів навчання.

Інтегральна (ІК), загальні (ЗК) та фахові (ФК) компетентності, що мають бути сформовані в процесі підготовки магістерського творчого проєкту	
ІК Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у музичній педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
ЗК1. Здатність спілкування іноземною мовою. ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність працювати автономно.	ФК1. Здатність створювати, реалізовувати та висловлювати свої власні художні концепції. ФК2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду. ФК3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проєкти по інтерпретації вокальної/вокально-хорової/інструментальної музики. ФК4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській та педагогічній діяльності. ФК5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. ФК7. Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету. ФК8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу. ФК9. Здатність проводити комплексні дослідження музичних феноменів, використовуючи теоретичні знання, методологічні навички та практичний досвід.
Програмові результати навчання, що мають бути продемонстровані в результаті підготовки та демонстрації магістерського творчого проєкту	
ПРН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності. ПРН2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах. ПРН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. ПРН4. Професійно здійснювати аналіз музичних стилів та напрямків. ПРН5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. ПРН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій. ПРН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. ПРН9. Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення. ПРН10. Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики. ПРН11. Застосовувати знання з іноземної мови у професійній діяльності. ПРН12. Володіти методами, засобами, прийомами інформаційно-комунікаційних технологій у творчій, пошуково-дослідницькій та педагогічній діяльності. ПРН13. Розуміти та застосовувати наукові методологічні підходи для дослідження музичних феноменів.	

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістерський творчий проєкт здобувача зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» є самостійним мистецьким доробком, що узагальнює практично-виконавський та дослідницький досвід здобувача у межах виконання освітньої програми, демонструє творчу індивідуальність випускника, його професійно-виконавський рівень.

Магістерський творчий проєкт в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя передбачає публічну демонстрацію музичного контенту у формі концертного виступу та написання теоретичної роботи, що являє собою опис процесу підготовки та реалізації творчого проєкту, аспекти його наукової та практичної апробації, обґрунтування специфіки авторської інтерпретації музичних творів, що складають зміст концертної програми.

Екзаменаційній комісії подається теоретична робота, що включає матеріали, які характеризують творчо-наукову і практичну цінність виконаної роботи – статті або тези, результати апробації творчого проєкту, виконавські досягнення здобувача у галузі музичного мистецтва тощо.

Вимоги до засобів об'єктивного оцінювання ступеня досягнення кінцевої мети освітньо-професійної підготовки, зокрема, до магістерського творчого проєкту, визначаються стандартом вищої освіти для другого освітнього рівня спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Підготовка, апробація й захист магістерського творчого проєкту дозволяють визначити рівень практичної й теоретичної підготовки здобувача, перевірити його здатність бути дипломованим фахівцем у галузі музичного мистецтва.

Головною метою реалізації магістерського творчого проєкту є демонстрація здобувачами, на основі сформованих за весь період навчання інтегральної, загальних та фахових компетентностей, здатності розв'язувати складні задачі й проблеми у галузі музично-професійної діяльності, що передбачає здійснення інновацій у царині музичного виконавства й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Виконання магістерського творчого проєкту передбачає:

- поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання знань здобувача;
- розвиток здатності обирати й аналізувати музичні твори, робити висновки й узагальнення, застосовувати набуті знання для вирішення конкретних інтерпретаційних музично-виконавських завдань, обґрунтовувати конкретні виконавські засоби та прийоми, які можуть мати практичний або теоретичний характер;
- напрацювання й розвиток навичок самостійної роботи і творчого пошуку, в тому числі в умовах, що змінюються;
- опанування методикою креативного пошуку, концептуального бачення, художнього осмислення та практичного втілення творів концертної програми у вигляді сценічної реалізації відповідно до обраного фаху;
- визначення рівня підготовленості випускника до майбутньої професійної діяльності, самовдосконалення й продовження навчання для здобуття наступного рівня вищої освіти.

II. ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Магістерський творчий проєкт передбачає підбір, компонування та виконання певного переліку творів концертної програми в галузі музичного мистецтва (відповідно до фаху), які упорядковані та систематизовані відповідно до обраної теми, а також написання теоретичної роботи.

Підготовка та демонстрація магістерського творчого проєкту має забезпечувати вдосконалення академічної культури музиканта-виконавця, сприяти розкриттю його творчої індивідуальності, свідчити про набуту професійну майстерність, про можливості самостійної постановки й рішення випускником нових художніх завдань.

Загальна вимога до творчого проєкту – це має бути авторська, унікальна, концептуальна та драматургічно вибудована концертна програма в галузі музичного мистецтва (відповідно до фаху).

Творчий проєкт демонструється публічно у присутності екзаменаційної комісії.

Магістерський творчий проєкт має:

- показати рівень професійної підготовки здобувача вищої освіти, що має відповідати кваліфікаційним вимогам освітньої програми зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» відповідно фаху та здатність і вміння здобувача застосовувати отримані знання з фахових дисциплін для вирішення творчих завдань на засадах практичних і теоретичних засобів художньої інтерпретації;
- базуватись на засадах класичних та сучасних стилів музичного виконавства;
- засвідчувати самостійність і системність підходу здобувача під час виконання творчого проєкту;
- продемонструвати обізнаність у галузі високохудожньої музичної літератури за фахом, здатність до філософського осмислення композиторського задуму на засадах принципів музичної та сценічної драматургії;
- висвітлювати обізнаність здобувача у царині мистецтвознавської літератури відповідно до обраної теми та фаху;
- містити формулювання аргументованої авторської позиції щодо виконавської інтерпретації музичних творів;
- у теоретичній роботі – містити аргументоване обґрунтування теми, мети та завдань творчого проєкту, художньо-виконавської цінності та практичної вагомості його компонентів, естетичної цілісності програми, як феномена мистецької діяльності.

Магістерський творчий проєкт має відповідати таким критеріям:

- оригінальність, філософська глибина та соціальна значущість обраної теми;
- самостійність здійснення постановки концертної програми (від задуму до реалізації);
- систематичність та послідовність етапів підготовки творчого проєкту;
- переконливість драматургічної розробки та застосування режисерських прийомів;
- високохудожня якість обраного музичного матеріалу та його відповідність обраній тематиці магістерського творчого проєкту.

ІІІ. ОСНОВНІ ЕТАПИ Й ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Орієнтовними етапами підготовки й захисту магістерського творчого проєкту є:

- написання здобувачем вищої освіти заяви на ім'я декана факультету про призначення наукового керівника (**Додаток 1**);
- підбір спільно з науковим керівником музичних творів для komponування концертної програми творчого проєкту з урахуванням естетичних смаків здобувача та його виконавських можливостей, що має містити твори українських та зарубіжних композиторів, жанрово-стильову різноманітність;
- схвалення кафедрою та затвердження Вченою радою факультету теми творчого проєкту;
- формування спільно з науковим керівником завдань та календарного графіка виконання творчого проєкту (**Додаток 2**);
- складання робочого плану підготовки та реалізації магістерського творчого проєкту;
- збір фактичного матеріалу, проведення пошуково-дослідної роботи, написання тексту теоретичної роботи;
- апробація фрагментів концертної програми шляхом участі в концертах, міжнародних та всеукраїнських конкурсах і фестивалях;
- наукова апробація аспектів теоретичної роботи у вигляді виступів на конференціях з міжнародним та всеукраїнським статусом, публікація статей, тез доповідей тощо;
- комплексний аналіз та вивчення напам'ять творів концертної програми, художньо-інтонаційне втілення репертуару творчого проєкту, у тому числі й репетиційний процес із творчим колективом (хор, оркестр), демонстрація результатів підготовки концертної програми на академічних концертах у присутності фахової комісії з-поміж професорсько-викладацького складу кафедри, що здійснює підготовку здобувачів за відповідною магістерською освітньо-професійною програмою зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво»;

- консультації з науковим керівником стосовно технічних засобів створення виконавської інтерпретації творів концертної програми;
- узгодження з науковим керівником або науковим консультантом тексту теоретичної роботи та отримання здобувачем індивідуальних консультацій;
- остаточне оформлення теоретичної роботи та передання її науковому керівникові й рецензентові;
- отримання відгуку наукового керівника й подання здобувачем тексту теоретичної роботи для перевірки на плагіат та на рецензування.

Не пізніше як за два тижні до захисту, відповідно до затвердженого графіка засідань екзаменаційної комісії, кафедра на підставі результатів перевірки на плагіат надає рекомендацію щодо представлення теоретичної роботи до творчого проєкту на розгляд екзаменаційної комісії.

Орієнтовно, за місяць до демонстрації магістерського творчого проєкту має відбутися його відкрита концертна апробація у присутності викладачів кафедри.

Публічна демонстрація магістерського творчого проєкту перед екзаменаційною комісією відбувається відкрито, в концертному залі у присутності слухачів. Концертному виступу передують створення афіші концерту та її розповсюдження у засобах масової інформації, в соціальних мережах, у приміщеннях навчальних закладів та установ міста.

Теми магістерських творчих проєктів для здобувачів другого (магістерського) рівня здобуття вищої освіти затверджуються, як правило, у перші два місяці першого семестру першого року навчання.

Не пізніше ніж на початку третього семестру навчання тема магістерського творчого проєкту може бути уточнена або змінена, про що ухвалюється відповідне рішення кафедри, що затверджується на засіданні Вченої ради факультету.

Завдання для виконання магістерського творчого проєкту надає науковий керівник.

Якщо визначена тема магістерського творчого проєкту присвячена складній (комплексній) темі, крім наукового керівника, кафедрою, може

бути призначений науковий консультант, що контролюватиме та спрямовуватиме підготовку теоретичної роботи до творчого проєкту.

Рецензент теоретичної роботи магістерського творчого проєкту як правило, призначається з-поміж науково-педагогічних працівників кафедр, що здійснюють підготовку магістрантів за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», які мають наукові ступені та/або державні почесні та вчені звання. До рецензування можуть також залучатися науково-педагогічні працівники інших закладів вищої освіти із науковими ступенями та/або державними почесними та вченими званнями, а також висококваліфіковані фахівці із мистецької галузі, що відповідає темі магістерського творчого проєкту.

Для теоретичної роботи до магістерського творчого проєкту необхідна одна рецензія.

IV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Здобувач зобов'язаний:

- чітко дотримуватися графіка виконання творчого проєкту, а у випадках його порушення надавати аргументовані пояснення науковому керівникові або завідувачу кафедри;
- демонструвати на академічних концертах вивчені твори з програми творчого проєкту, подавати відповідно до графіка науковому керівникові текст теоретичної роботи (частинами та в завершеному вигляді);
- здійснювати публічну апробацію концертної програми творчого проєкту;
- брати участь у міжнародних та всеукраїнських конкурсах та фестивалях з метою апробації виконавських досягнень на матеріалі музичних творів творчого проєкту;
- дотримуватися вимог нормативних документів щодо академічної доброчесності;

➤ аргументовано й тактовно реагувати на зауваження наукового керівника та рецензента, давати обґрунтовані відповіді на запитання членів Екзаменаційної комісії.

Здобувач має право:

➤ пропонувати власну тему магістерського творчого проєкту з обґрунтуванням її актуальності та художньої значущості;

➤ обирати наукового керівника;

➤ порушувати питання перед кафедрою про заміну наукового керівника, якщо для цього є вагомі підстави;

➤ мати повний доступ до всіх інформаційних баз даних та ресурсів Університету, наукової бібліотеки, кафедри;

➤ користуватися допомогою наукового керівника в підготовці магістерського творчого проєкту;

➤ ознайомитись із рецензією на теоретичну роботу до творчого проєкту до моменту демонстрації творчого проєкту.

Кафедри призначають *наукових керівників* магістерських творчих проєктів, як правило, з-поміж професорів та доцентів Університету – виконавців-практиків відповідно до фаху здобувача. Для керівництва підготовкою теоретичної роботи творчого проєкту можуть бути призначені наукові консультанти – професори та доценти, що здійснюють підготовку здобувачів із відповідного фаху.

Професійна кваліфікація, вчене звання керівника, його наукові інтереси, творчі та наукові здобутки повинні відповідати тематиці магістерських творчих проєктів, для виконання яких він призначений як науковий керівник.

Рішення про призначення наукового керівника кафедра приймає разом із затвердженням магістерського творчого проєкту.

Керівник магістерського творчого проєкту має:

➤ надавати здобувачеві допомогу у виборі творів концертної програми й обґрунтуванні теми, створенні виконавських інтерпретацій та доборі технічних і художніх засобів для їхнього втілення, складанні плану

та визначенні етапів виконання проєкту, доборі джерел та обранні методів дослідження, написанні, оформленні теоретичної роботи тощо;

- надавати допомогу у складанні індивідуального плану роботи та контролювати його виконання;

- протягом усього періоду виконання магістерського творчого проєкту, на основі аналізу результатів практичної та теоретичної апробації, контролювати цей процес та періодично інформувати кафедру про стан підготовки проєкту;

- надавати допомогу здобувачеві в підготовці до участі у міжнародних та всеукраїнських конкурсах відповідно до обраного фаху;

- надавати допомогу здобувачеві в підготовці наукових або науково-методичних доповідей, публікацій відповідно до теми творчого проєкту й сприяти їх опублікуванню у науково-методичних або наукових виданнях, матеріалах наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо;

- створювати творчу атмосферу при організації роботи зі здобувачем;

- надати об'єктивний письмовий відгук на магістерський творчий проєкт здобувача не пізніше як за два тижні до публічної демонстрації на засіданні екзаменаційної комісії.

Науковий керівник має право:

- ознайомитись з рецензією на теоретичну роботу до магістерського творчого проєкту здобувача до її захисту;

- брати участь у відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, на якому відбувається публічна демонстрація магістерського творчого проєкту, підготовкою якого він керував.

Якщо демонстрація магістерського творчого проєкту визнається незадовільною й Екзаменаційна комісія дає згоду на повторну демонстрацію проєкту без зміни теми, науковий керівник надає здобувачеві необхідну допомогу в доопрацюванні роботи.

V. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, НАПИСАННЯ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ РОБОТИ

У теоретичній роботі розкривається сутність і актуальність теми творчого проєкту, обґрунтовуються показники творчої новизни та практична значущість авторської цілісної концертної програми. Тема проєкту розкривається всебічно на основі аналізу музичних творів, що включені в програму творчого проєкту та існуючої музикознавчої літератури, дотичної до поставлених виконавських завдань.

До теоретичної роботи висувають такі вимоги:

- відповідність змісту темі творчого проєкту;
- обґрунтування концептуальних засад творчого проєкту;
- розкриття ідейно-тематичного та музично-композиційного рішення концертної програми;
- обґрунтування застосування виконавських технічних та художніх засобів виразності, що сприяють розкриттю образного змісту творів та композиторського задуму;
- аргументоване формулювання висновків;
- науковість стилю викладу, логічність, грамотність, дотримання вимог оформлення;
- повноцінне використання джерельної бази;
- своєчасність виконання.

За своєю структурою теоретична робота, як правило, складається з:

- титульної сторінки визначеного зразка;
- змісту;
- переліку умовних позначень і скорочень (за необхідності);
- вступу;
- окремих розділів, що складаються з підрозділів;
- загальних висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків (ксерокопії виданих статей, програми наукових конференцій, дипломи Міжнародних або Всеукраїнських конкурсів, нотні контексти; таблиці, ілюстрації, методичні розробки тощо).

У вступі розкривається сутність і актуальність обраної теми, її відповідність конкретній проблемі сучасного національного та світового музичного виконавства; стан розробленості проблеми в мистецтвознавській та методичній літературі, на яку посилається здобувач; формулюються мета та завдання творчого проєкту; визначаються методи та етапи практичної та теоретичної підготовки й реалізації творчого проєкту, аргументуються технічні й артистичні засоби художнього трактування музичних творів.

У вступі зазначаються залучені для виконання творчого проєкту необхідні інтернет-ресурси, нотні фонди, наявні видання методичного та наукового змісту з галузі загального музикознавства: теорії музичної фактури, теорії музичної інтерпретації, художньо-виконавської техніки тощо, перелік яких надалі має бути зазначений в розділі «Список використаних джерел».

Аналітичний фокус теоретичної роботи до творчого проєкту полягає у висвітленні засобів і прийомів технічної та художньо-інтонаційної інтерпретації музичних творів, як прояв професійної майстерності виконавця, що являє собою виразливо-досконале та артистичне втілення музичної текстури в реальному звучанні. Надається характеристика жанрово-стилістичної та образно-інтонаційної своєрідності кожного твору (у порядку, передбаченому для демонстрації), визначається специфіка komponування творів програми крізь призму сценічної драматургії.

Вступ повинен мати таку структуру:

- обґрунтування актуальності теми проєкту;
- характеристика аспектів висвітлення теми в музикознавчій літературі;
- визначення об'єкта та предмета дослідження в межах творчого проєкту;
- визначення мети та завдань творчого проєкту;
- обґрунтування концепції творчого проєкту;
- характеристика форм та методів підготовки й реалізації творчого проєкту;
- творча самобутність отриманих результатів;

➤ обґрунтування практичного значення отриманих результатів, дані про їх апробацію, публікації тощо.

Обґрунтування актуальності теми – обов'язкова вимога до пояснювальної записки, її висвітлення повинно бути небагатослівним: достатньо в межах однієї сторінки викласти теоретичне і практичне значення сформульованої теми творчого проєкту.

Для того, щоб проаналізувати музичні твори відповідно до обраної теми творчого проєкту, автором роботи складається короткий огляд дослідницької джерельної бази, яка стає підґрунтям для практичних та теоретичних узагальнень.

У вступі автор теоретичної роботи має зазначити об'єкт та предмет дослідження змісту творчого проєкту. Об'єкт дослідження – це певні музично-виконавські явища, події, процеси тощо, які зумовлюють проблему, реалізуються у формулюванні теми творчого проєкту й обрані автором для вивчення й сценічного втілення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта: це кількість та якість музичних творів, що становлять змістовне наповнення концертної програми та підлягають ретельному музично-теоретичному та виконавському аналізу. Він вказує на суттєві зв'язки та відношення, властивості, аспекти, функції, які є визначальними для формування художньо-доцільного інтерпретаційного стилю творчого проєкту.

Мета творчого проєкту повинна відображати його кінцеві результати. Мета пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також його кінцевим результатом і шляхами його досягнення. Для досягнення поставленої мети творчий проєкт здобувача визначає послідовне виконання відповідних *завдань*: «проаналізувати», «узагальнити», «описати», «визначити», «втілити», «розвинути», «обґрунтувати», «створити» тощо. Завдання повинні формулюватися точно й конкретно, оскільки їх вирішення повинно визначати зміст творчого проєкту.

Об'єкт, предмет і мета повинні бути логічно взаємоузгодженими й пов'язаними між собою та темою творчого проєкту.

Важливим етапом підготовки творчого проєкту є вибір музично-технічних виконавських засобів, аргументація в пояснювальній записці

їхньої ефективності в процесі створення художньої інтерпретації музичних творів. Вони використовуються як інструмент, завдяки якому досягається визначена мета творчого проєкту.

Під час написання теоретичної роботи здобувач повинен обирати та використовувати ті методи мистецтвознавського та виконавського аналізу, за допомогою яких можлива реалізація поставлених у творчому проєкті завдань.

Практичне значення отриманих результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів реалізації творчого проєкту або рекомендації щодо їх використання.

Апробація практичних результатів творчого проєкту. Зазначається у межах яких музично-просвітницьких заходах демонструвалися результати творчої діяльності автора творчого проєкту, у яких конкурсних змаганнях здобувач брав участь і має переконливі здобутки тощо.

Публікації. Наявність публікацій, що є підтвердженням наукової апробації теми творчого проєкту є обов'язковою умовою допуску до його захисту. Зазначається кількість та назви статей у збірках наукових або науково-методичних праць, матеріалів конференцій, у яких висвітлені певні аспекти теми творчого проєкту.

Основна частина теоретичної роботи повинна відповідати таким вимогам:

- в основній частині, поділеній на окремі розділи, розкривається зміст теми творчого проєкту; у кожному розділі повинна бути завершеність змісту, головна ідея, а також тези, підтверджені покликаннями на джерела, твердження різних авторів, результати аналітичних підходів, практичного досвіду тощо;

- необхідним розділом теоретичної роботи до творчого проєкту мають бути аналітичні нариси, що слугують засадничим інструментом для створення виконавської інтерпретації та мають висвітлити: особливості індивідуального композиторського стилю, жанрово-стилістичну характеристику, інтонаційно-образну специфіку, усі засоби музичної виразності відповідно специфіки інструменту, будову творів та самотність музичної й тембрової драматургії, теоретико-методологічні аспекти

авторської інтерпретації, естетичну цінність та глибину художньої форми тощо;

➤ положення й твердження автора мають бути пов'язані між собою логічно, увесь текст має бути підпорядкований одній головній ідеї;

➤ основну частину необхідно завершувати висновками;

Основна частина теоретичної роботи складається, як правило, з 2-3 розділів. Зміст розділів повинен відповідати темі творчого проєкту та повністю її розкривати. Назви розділів не повинні збігатися з назвою творчого проєкту. Матеріал у розділах повинен викладатися логічно, лаконічно та аргументовано.

Загальні висновки. Логічним завершенням теоретичної роботи є формулювання загальних висновків. Головна їх мета – узагальнити підсумки проведеної роботи. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних тверджень, що мають максимально відповідати поставленим завданням.

У висновках необхідно відображати не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті підготовки творчого проєкту, а й можливі недоліки та проблеми, а також сформулювати конкретні рекомендації та пропозиції щодо їх усунення. У висновках слід наголошувати на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, викладати рекомендації щодо поліваріантного вирішення інтерпретаційних музично-виконавських завдань, удосконалення підходів до їх подальшого вдосконалення.

Обсяг основного тексту теоретичної роботи до магістерського творчого проєкту залежить від теми та характеру музичного матеріалу концертної програми. Основна частина повинна, як правило, містити два або три розділи, кожний із яких не менше двох підрозділів. Зміст розділів має точно відповідати темі роботи, її меті та завданням. Орієнтовний обсяг основної частини теоретичної роботи для здобувачів освітньої програми 025 «Музичне мистецтво» – один друкований аркуш.

До основного тексту не зараховуються сторінки зі списком використаних джерел, переліком умовних позначень і додатками, а також сторінки основного змісту без тексту, на яких розміщені лише таблиці, схеми, нотні контексти, ілюстрації тощо (ці сторінки входять до

загального обсягу тексту роботи). Сторінки всіх частин теоретичної роботи підлягають наскрізній нумерації.

Теоретична робота до творчого проєкту не має містити академічного плагіату.

VI. ОФОРМЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ РОБОТИ ДО МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Теоретична робота до магістерського творчого проєкту відкривається титульною сторінкою, де зазначаються: повна назва Університету, факультету та кафедри; тема магістерського творчого проєкту; освітня програма; освітній рівень; прізвище, ім'я та по батькові здобувача; прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника й рецензента, його науковий ступень та/або почесне звання, вчене звання; резолюція щодо допуску до захисту (**Додаток 3**).

Текст теоретичної роботи до магістерського творчого проєкту починається з анотації та змісту, який відображає її структуру (розділи, підрозділи тощо) із зазначенням сторінок їх розміщення.

Кожна структурна частина теоретичної роботи (анотація, зміст, перелік умовних позначень, вступ, розділи, загальні висновки, список використаних джерел, додатки) починається з нової сторінки та озаглавлюється великими літерами, наприклад: ВСТУП, РОЗДІЛ, ДОДАТКИ. Розділ та його назва відцентровуються відповідно до тексту роботи. Назви підрозділів подаються з абзацу великими літерами.

Якщо обсяг додатків надто великий, вони можуть бути оформлені у вигляді окремої теки з назвою «Додатки до магістерського творчого проєкту».

Текст теоретичної роботи до магістерського творчого проєкту друкується з одного боку сторінки аркуша формату А4. Поля на сторінках розміщуються так: ліворуч – 30 мм, праворуч – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

Заголовки розділів друкуються великими літерами. На одній сторінці суцільного тексту має бути 28 – 29 друкованих рядків, а в рядку – 58 – 60 знаків із проміжками між словами включно.

Усі сторінки тексту нумеруються. Нумерація починається з титульної сторінки, але порядковий номер сторінки на ній не вказується; на всіх наступних він розташовується праворуч зверху.

Текст теоретичної роботи до магістерського творчого проєкту необхідно набирати шрифтом Times New Roman; розмір кегля – 14; інтервал між рядками – 1,5. Текст роботи не прийнято перевантажувати маркерами, курсивом, іншими шрифтами.

Повна ідентичність друкованого тексту й електронного файлу обов'язкова.

Бібліографічне оформлення роботи повинно відповідати вимогам Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Теоретична робота до магістерського творчого проєкту виконується державною мовою.

Обов'язкова умова високої якості теоретичної роботи до магістерського творчого проєкту – її відповідність змісту концертної програми, науковість, чітка логіка викладу, правильність мовностилістичного оформлення. Текст повинен бути старанно вивірений автором після комп'ютерного набору перед друком принтером. Відповідальність за достовірність використаних у роботі числових, фактичних даних, цитат тощо несе автор.

Після завершеного оформлення теоретична робота до магістерського творчого проєкту підписується здобувачем на титульній сторінці, брошурується та передається науковому керівникові для відгуку.

Отримавши відгук наукового керівника, здобувач подає теоретичну роботу до творчого проєкту на кафедру та на рецензування.

Не пізніше як за п'ять днів до захисту теоретична робота разом із рецензією, відгуком наукового керівника та з результатом перевірки на плагіат передається в деканат для екзаменаційної комісії;

Екзаменаційній комісії можуть надаватися також інші матеріали, що характеризують наукову та практичну значущість творчого проєкту (дипломи Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів або фестивалів; відеозаписи апробаційних концертів (за необхідності), опубліковані статті, тези наукових доповідей за темою дослідження тощо).

VII. ПУБЛІЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Не пізніше як за два тижні до захисту, відповідно до затвердженого графіка засідань екзаменаційної комісії, кафедра проводить академічний концерт – публічну апробацію, метою якого є перевірка готовності магістранта до демонстрації практичних результатів та наявності теоретичної роботи й надає рекомендацію щодо проведення підсумкової атестації у формі публічної демонстрації творчого проєкту. Результатом практичної апробації творчого проєкту кафедрою можуть бути визнані також і виступи здобувача в афішованих концертних програмах, що відбувались протягом усього терміну навчання.

До публічної демонстрації магістерського творчого проєкту допускаються здобувачі, які повністю виконали всі вимоги навчального плану.

Демонстрація проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

Екзаменаційна комісія заслуховує концертний виступ автора творчого проєкту, ознайомлюється з рецензією на теоретичну роботу та відгуком наукового керівника та/або наукового консультанта (якщо це передбачено рішенням кафедри).

Публічна демонстрація магістерського творчого проєкту складається з:

- концертного виступу перед екзаменаційною комісією – 30 хвилин – чистого звучання музичних творів: виконання авторської унікальної концертної програми відповідно фаху;

- представлення теоретичної роботи до творчого проєкту (репрезентації висновку про плагіат, рецензії та відгуку наукового керівника).

Під час виступу здобувач повинен продемонструвати високий професійний рівень музичного виконавства відповідно до фаху, довести спроможність створювати власний мистецький продукт високого художнього змісту, естетичну та художню цінність творчого проєкту, зокрема:

- синтез загальних та фахових компетентностей у процесі реалізації творчого проєкту;
- практичну реалізацію мистецького задуму в умовах публічного виступу;
- художньо-доцільне втілення змодельованої авторської інтерпретації кожного твору концертної програми;
- демонстрацію інноваційного характеру самостійного трактування зразків музичної літератури;
- концептуальну цілісність, виконавську переконливість, сценічну свободу та артистизм в процесі інтонаційного відтворення програми творчого проєкту.

Рішення про оцінку магістерського творчого проєкту ухвалюється на закритому засіданні екзаменаційної комісії. Оцінювання магістерського творчого проєкту здійснюється за національною шкалою та за 100-бальною шкалою Університету.

При оцінюванні магістерського творчого проєкту екзаменаційна комісія враховує такі основні показники:

1 – рівень продемонстрованого виконавського професіоналізму (художня цінність та переконливість авторської інтерпретації);

2 – якість виконання та оформлення теоретичної роботи відповідно до встановлених вимог.

№ з/п	Орієнтовні критерії оцінювання	Кількість балів
1.	Рівень продемонстрованого виконавського професіоналізму: • досконала художня інтерпретація творів концертної програми; • зрілість музичного мислення – розуміння жанрово-стилістичних закономірностей, форми й фактури творів, що виконуються, точність трактування композиторського задуму;	80 балів

№ з/п	Орієнтовні критерії оцінювання	Кількість балів
	• адекватне контексту музичних творів застосування комплексу технічних прийомів виконання; • артистизм виконання, сценічна культура і свобода; • художній смак і естетичність виконання, самобутність, розуміння виконавських традицій.	
2.	Якість виконання та оформлення теоретичної роботи: • обґрунтування теми, мети, завдань, практичної значущості та змісту творчого проєкту; • опис процесу підготовки творчого проєкту; • точність та коректність формулювань теоретичних положень та висновків; • глибина, грамотність і логіка викладу тексту; • дотримання наукового стилю викладу інформації; • переконливість висвітлення результатів наукової та практичної апробації творчого проєкту.	20 балів
	Максимальна оцінка	100 балів

VIII. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гусейнова Л. В., Дворник Ю. Ф., Коваль О. В. Методичні рекомендації до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи магістра на здобуття освітнього рівня «магістр» для спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) / укл.: Гусейнова Л. В., Дворник Ю. Ф., Коваль О. В. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. 102 с. URL: http://www.ndu.edu.ua/storage/2022/metod_recom_muz_myst.pdf
2. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю. Методика викладання хорового диригування : навч. посіб. для магістрантів закладів вищої освіти. 2-ге вид., доповнене та перероблене. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 145 с.
3. Ляшенко Т. В. Методичні основи виконавської підготовки в класі фортепіанного ансамблю. Теорія і методика мистецької освіти: збірник науково-методичних П78 статей / за ред. Ю. Ф. Дворника, О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. Вип. 4. С. 184-189.
4. Ляшенко Т. В. Методичні підходи викладання гри на фортепіано. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя)*. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. №2. С. 64–69.
5. ПОЛОЖЕННЯ про випускний магістерський творчий проєкт (спеціальність 025 «Музичне мистецтво») здобувача вищої освіти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. URL: http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/2024%20Положення%20про%20ТВОРЧИЙ%20ПРОЄКТ.pdf
6. ПОЛОЖЕННЯ про випускню кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/2022%20Положення%20про%20кваліф.%20роб%20%28з_%20змін%202023%29.pdf
7. ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя. URL: http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/2024%20Polozennia_pro_org_osv_process.pdf

8. Раструба Т. В. Організаційно-педагогічні умови формування фахових компетентностей майбутніх хормейстерів засобами технології партисипації. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2024. Випуск 214. С. 304–309. (фахове видання (категорія Б), що індексується у міжнародній наукометричній базі Index Copernicus International). URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-214-304-309>

9. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для другого (магістерського рівня вищої освіти). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%-20standarty/2020/03/025-myzichne-mystectvo-M.pdf>

10. Українське хорознавство: хрестоматія / за ред. Шумської Л. Ю., Костенко Л. В. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 431 с.

11. Шумська Л. Ю. Технологія розвитку фахових компетентностей майбутніх диригентів хору: системно-інтегративний підхід. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського = Scientific bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky : наук. журнал. Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2020. № 4 (133). С. 22–29.

12. Guseinova, L., Dvornyk, Y., Dorokhina, L., Koval, O., Lyashenko, T., & Khomenko, A. (2022). The Nature of and Conditions for Building the Poly-Art Competency in art Teaching Specialties. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(2), 198-217. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.2/576>

13. Pavlenko, O., Vyshnevetska, A., Fartushka, O., Mykhailova, N., Malyi, D., & Tsurkanenko, I. (2023). Formation of Specialists' Professional Competence in Art Specialities Using the Pedagogy of Dissensus: Features of a Development of the Postmodern Society. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 15(2), 358-374. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/15.2/738>

14. Lyudmyla Shumska, Mykola Shumskyi, Galyna Savchuk, Yuliia Puchko-Kolesnyk, Nelia Velychko, Larisa Chincheva.

Features of the applying the information and communication technologies in the conditions of distance master's training of choir and orchestra conductors. *Revista de Tecnología de Información y Comunicación en Educación* Volumen 16, N°3. Julio-septiembre 2022, p. 205-218. URL: [file:///C:/Users/Ludmila%20Shumska/Downloads/15-205-217%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Ludmila%20Shumska/Downloads/15-205-217%20(2).pdf)

15. Shumska, L., Chyncheva, L., Dorokhina, L., Homenko, A., Yotka, Y. (2024). Innovative vocal technologies in the educational choir of a higher education institution: A competency-based approach . *Multidisciplinary Reviews*, 7, 2024spe044. URL: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe044>

ІХ. ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок заяви

Декану _____
(назва факультету)

Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя

(науков. ступінь, вчене звання, ПІБ декана)

студента спеціальності _____
(шифр, назва спеціальності)

ОП _____
(назва освітньої програми повністю)

_____ факультету
(назва факультету)

_____ курсу
(курс)

денної форми навчання

(ПІБ студента)

Заява

Прошу дозволити мені виконання магістерського творчого проєкту
під науковим керівництвом к. м. або з. д. м. України/н. а. України,
професора (к. п. н., доцента) ПІБ

« ____ » _____ 202_ р.

Підпис

Віза наукового керівника

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Факультет/інститут
Кафедра

Освітній рівень _____
Освітня програма _____
Спеціальність _____
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
_____ ім'я

ПРИЗВИЩЕ

«_____» _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ

ДО МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОЧОГО ПРОЄКТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «___» _____ 20__ року №__

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

2. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

[illegible]

Студент _____

(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Керівник роботи _____
(підпис) (ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Найменування факультету
Найменування кафедри

(назва освітньої програми)

(шифр і назва спеціальності)

ТЕОРЕТИЧНА РОБОТА
ДО МАГІСТРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ НА ТЕМУ
« _____ »

на здобуття освітнього ступеня _____
(освітній ступінь: магістр)

магістранта/ки _____
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача освітнього ступеня)

Науковий керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Науковий консультант (за необхідністю)

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри _____

(посада) (підпис) (дата) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Ніжин - рік

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

Л. Ю. ШУМСЬКА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПІДГОТОВКИ ТА ПУБЛІЧНОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ
ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ З ФАХУ

*для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В5 Музичне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
форма навчання: денна*

Технічний редактор – І. П. Борис
Верстка та макетування – О. В. Борщ

Підписано до друку 11.09.25 р.
Гарнітура Computer Modern
Замовлення № 172

Формат 60x84/16
Обл.-вид. арк. 1,2
Ум. друк. арк. 1,86

Папір офсетний
Електронне вид-ня



Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя.
м. Ніжин, вул. Воздвиженська, 3^А
(04631)7–19–72
E-mail: vidavn_ndu@ukr.net
www.ndu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2137 від 29.03.05 р.